

Elac FS 249

text > Lubomír Vlček

Vlajkovou lodí high-endové řady 240 Series německé společnosti Elac je velkoobjemová podlahová třípásmová reprosoustava FS 249. Ve shodě s ostatními soustavami jmenované nové série, testovanými ve VDK 2/08, se nyní představovaný mohutný model může pochlubit řadou precizně provedených technických detailů, z nichž zcela zásadním je revoluční řešení sendvičové membrány středotónového a dvojice hlubokotónových reproduktorů AS-XR Cone.

Popis soustavy však začnu od výšek, čili připomenutím špičkového vysokotónového reproduktoru Elac JET III. Zmínky v různých testech o tomto unikátním výškovém reproduktoru jsou většinou stručné, a tak bych rád nyní využil možnost se o jeho konstrukci rozepsat o trochu detailněji. Zejména pro nové čtenáře magazínu VDK uvedu, že jde o speciální nepřímovězařující (tzv. tlakový) reproduktor, jehož jemně skládaná fóliová membrána, vytvářející strukturu vertikálních tlakových komor, tvarově připomíná část měchu miniaturní tahací harmoniky. Částečně průsvitná fólie, situovaná v silném magnetickém poli a opatřená originálně řešeným plochým elektrickým vodičem, je proti mechanickému poškození chráněna vizuálně charakteristickou kovovou maskou s řadou horizontálních štěrbin. Připomenuto také, že jednotlivé záhyby membrány tvoří řadu podlouhlých kompresních komůrek. Podle přivedeného hudebního signálu se rozkmitá netradičně skládaný plochý elektrický vodič a s ním i kompletní řada záhybů membrány. Její jednotlivé plošky kmitají v pravolevém směru střídavě proti sobě a od sebe. Tím je vzduch proměnlivě nasávan dovnitř a vytlačován ven ze záhybů fólie, čímž vynikají zvukové vlny. Audiofilům známou výhodou popisovaného tlakového systému je větší účinnost a zároveň menší zkraslení zvuku, než u konvenčně konstruovaných dynamických reproduktorů s obvyklou kalotovou membránou. V aktuálním provedení Elac JET III jde o již třetí generaci tohoto reproduktoru s vylepšeným magnetickým obvodem, jemnější strukturou tlakových komor a rozšířeným kmitočtovým rozsahem až k 50 kHz.

Balení mj. obsahuje absorpční molitanové prstence, na jejichž čelní stranu je nanášen černý flock. Akusticky pohltivé prstence, nazvané JET Dispersion Control DC, lze pomocí čtyř tenkých pružin uchytit k přední části šasi vysokotónového reproduktoru. Smyslem absorpčního prstence je dosažení maximální možné čistoty reprodukce výšek a zpřesnění prostorové lokalizace v akusticky méně tlumených místnostech.

Zatímco vysokotónový reproduktor JET je dnes už odborníkům dobře známý, novou významnou konstruktérskou událostí je vznik firemních středobasových reproduktorů AS-XR Cone a JET III. Tyto špičkové komponenty používají nezvykle tvarovanou sendvičovou membránu Crystal Membrane, představující významný přínos pro výslednou zvukovou kvalitu.

Popisovanou dvouvrstvou membránou, jejíž čelní hliníková část tvarově připomíná broušený křišťál či vydutý model rozetového výbrusu briliantu s charakteristickou strukturou trojúhelníkových fazet, je u třípásmového modelu FS 249 vybaven 140milimetrový středotónový a dvojice shodných 180milimetrových hlubokotónových reproduktorů. Jejich konstrukční základ vychází z praxí prověřených firemních reproduktorů AS Cone, jejichž sendvičová membrána sestává ze základního papírového kónusu a vnější hliníkové vrstvy tvaru konkávního vrchliku. U aktuální membrány se konstruktérům firmy Elac elegantním způsobem podařilo spojit protichůdné technické požadavky. Díky důmyslné fazetové struktuře je nový „píst“ Crystal Membrane tenčí, lehčí a zároveň pevnější, což podstatným způsobem

přispívá k přesnosti přenosu rychlých tranzientních signálů a tím k celkové transparentnosti přednesu v širokém akustickém spektru. Fazetová struktura nové membrány prospívá čistotě reprodukce nejen jejím zpevněním, ale také rozdělením konkávní plochy na množství malých trojúhelníkových segmentů (fazet), potlačujících svou členitou strukturou vznik parazitních kmitů a rezonancí v ploše pístu. K přesnosti vyzařování zároveň přispívá fakt, že v nové verzi reproduktoru již není nosný válcový former kmitací cívky připevněn pouze k papírovému kónusu na zadní straně sendvičové membrány. Aktuální former, lidově nazývaný „trubkovým nosičem cívky“, je nyní uchycen nejen ke vnitřní papírové části membrány nerozvinutelného tvaru NAWI skrz kterou prochází, ale také k zadní ploše vnější rozetové části pístu, vytvarované ze slitiny hliníku. Mezi příznivé důsledky vylepšeného konstrukčního detailu patří další zpřesnění kmitavého pohybu membrány a tím i rozšíření kmitočtového rozsahu reproduktoru. Proto je tento nový akustický zářič označen zkratkou AS-XR (Aluminium-Sandwich eXtended Range).

Rigidní basreflexová MDF ozvučnice s esteticky zaoblenými hranami, vyztužená vnitřním vertikálním „žebříkem“ a řadou dalších rámu a vzpěr, je u testovaného páru zkraslena luxusním klavírovým lakem černého odstínu. Ve firemním vzorníku samozřejmě nechybí další barevné varianty povrchových úprav včetně přírodní dýhy. Výraznou pochvalu zaslouží vzorně precizní provedení všech detailů včetně univerzálních bi-wiringových terminálů a velkoroyse řešené pasivní kmitočtové výhybky.

V letošním únorovém vydání magazínu VDK jsem chválil mimořádně zdařilé dvouapůlpásmové podlahové reprosoustavy Elac FS 247, rovněž osazené špičkovými firemními reproduktory AS-XR Cone a JET III. Ty mne nadchly pregnančně definovanými basy a výjimečně transparentními středy a výškami. Vyšší model FS 249 jde v některých zvukových vlastnostech ještě dál. Díky použití středotónového reproduktoru, jehož konkávní píst Crystal Membrane je opatřen speciálním protirezonačním závěsem dvouvlknového průřezu, disponuje třípásmová verze ještě čistšími středy. Vele důležitá oblast řečového pásma zní natolik průzračně, že i velmi nákladné studiové monitory mohou podle mého názoru mít problém udržet krok se skutečně špičkovou transparentností projevu Elac FS 249. Hlasy jazzových či pop-rockových zpěvaček, operních pěvků a dalších vokálů na kvalitních hudebních nahrávkách zněly natolik reálně, že vzbuzovaly pocit skutečné přítomnosti posluchače v nahrávacím studiu nebo koncertním sále. Při poslechu dobře nahranych alb bylo zvukovou lahůdkou magicky průzračně a velice suggestivní zobrazení prostorové scény. Na mimořádné transparentnosti zvuku se podílí nejen absolutně špičkový středotónový reproduktor, ale samozřejmě i velice neutrálně a detailně znějící vysokotónový reproduktor JET III. Ten zní v nových reprosoustavách řady 240 Series o poznání otevřeněji, než například v modelech starší firemní série 200. Samostatnou kapitolou jsou basy. Zatímco k brilantnímu projevu hlubokých tónů menšího dvouapůlpásmového modelu FS 247 postačí i méně výkonný zesilovač, objemnější

verze FS 249, používající relativně složitou třípásmovou kmitočtovou výhybku, je pro zesilovač přece jen náročnější zátěž. Pokud však k recenzovaným soustavám připojíte výkonný a stabilní zesilovač anebo AV receiver, pravděpodobně budete nadšeni vynikající neutralitou, přesností a dynamičností i majestátně hlubokých tónů. Jsem přesvědčen, že celkový projev Elac FS 249 má potenciál oslovit i nejpřísnější hledače extrémní čistoty zvuku. ✖

ELAC FS 249

KONTAKT	Panther
POČET PÁSEM/TYP OZVUČNICE	3/basreflex
KMITOČTOVÝ ROZSAH/IMPEDANCE	28 Hz-50 kHz/4 Ω
DOPORUČENÝ VÝKON ZESILOVAČE	30-400 W
ROZMĚRY/HMOTNOST	260x1147x368 mm/27,2 kg
Cena (pár)	100.800 Kč

KONKURENTI

Pokud setrváme u velmi pečlivě provedených německých výrobků, tak konkurenčními soustavami mohou být například imponantní třípásmové reprosoustavy Magnat Quantum 908. Jejich 1330 mm vysoká basreflexová ozvučnice je mj. osazena čtyřmi hlubokotónovými reproduktory shodného průměru 170 mm, nabízejícími mimořádně velkou výkonovou rezervu v pásmu basů. K přesnosti reprodukce přispívají pevné kónusové membrány Super Navi Cone, vylišané ze slitiny hliníku, kterými jsou vybaveny hlubokotónové i středobasový reproduktor.

VERDIKT

	95%
ZVUK	95%
VYVÁŽENOST	90%
PROSTOROVOST	100%
PROVEDENÍ	95%

+ Špičkově čistý, jasný a transparentní zvuk, ve kterém nechybí ani nejhlubší tóny. Velice působivé zobrazení prostorové scény.

- Extrémně detailní a otevřené výšky nemusí vyhovovat příznivcům sametového či „medového“ způsobu reprodukce.

KATEGORIE 100.000 až 250.000 Kč